

Rozwiązywanie problemów rozrodu bydła w organizacji hodowlanej MASTERRIND

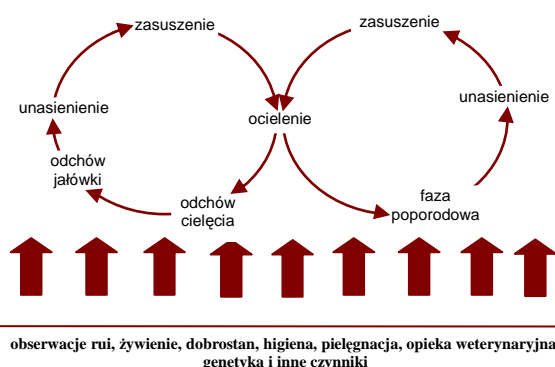
Wyniki badań różnych autorów wskazują, że uzyskiwana skuteczność zapłodnień zależy w 40% od umiejętnego kierowania rozrodem bydła. Słusznie więc przypisuje się prawidłowemu postępowaniu w tej dziedzinie strategiczne wręcz znaczenie dla ekonomiki chowu bydła mlecznego. Jak zatem powinno wyglądać kierowanie rozrodem? Od czego zacząć, aby należycie wykorzystywać naturalną zdolność rozrodczą krów?

Na te pytania odpowiadają w skrótowym ujęciu dr Rolf Dehning i Hermann-Josef Schmidt – specjaliści zespołu usług i doradztwa niemieckiej organizacji hodowlanej MASTERRIND GmbH¹.

Przedstawiona ilustracja wskazuje, że hodowca zajmuje się rozrodem w sposób ciągły; nie ma w gruncie rzeczy jakiegoś punktu startowego, ponieważ jeden zabieg powoduje konieczność wykonania kolejnego. Odnosi się to zarówno do cielęcia, jałówki, jak i krowy.

¹ Zajmuje się ona hodowlą, chowem i unasienianiem bydła oraz obrotem materiałem hodowlanym tego gatunku, a także produkcją, dystrybucją, szeroko rozwiniętym eksportem nasienia buhajów ras mlecznych i mięsnych. Jest to firma, która kontynuuje działalność znanej u nas organizacji hodowlanej RPN – Rinderproduktion Niedersachsen Vertriebs GmbH Bremen-Hannover z siedzibą w Verden, obejmującej swym zasięgiem przez ponad 30 lat obszar kraju związkowego Dolna Saksonia. Działalność jej została poszerzona przez przyłączenie (2003) tamtejszej wspólnoty hodowców i producentów bydła ZEH – Zuchtrindererzeugergemeinschaft Hannover e.G., a jej nazwa brzmiała wtedy NORDRIND. W roku 2006 nastąpiło połączenie z saksońskim związkiem hodowców bydła SRV – Sächsischer Rinderzuchtverband e.G. i odtąd – nie zmieniając profilu swojej działalności, a jedynie bardzo znacznie zasięg terytorialny – działa jako MASTERRIND GmbH.

Gdzie i kiedy właściwie zaczyna się ciąg płodności?

Za: Mahlkow-Nerge i in. (2005)

Dokładne rozpoznanie zastanych warunków

Zapoznanie się ze stadem rozpoczyna się od szczegółowego zbadania sytuacji w rozrodzie na podstawie aktualnych danych z dokumentacji inseminacyjnej, weterynaryjnej i okresowej oceny mleczności. Następuje potem zbadanie zwierząt niezacielonych. Ocenione zostają zastane warunki utrzymania, pielęgnacji i żywienia oraz udokumentowana realizacja czynności związanych z rozrodem – od systematycznej obserwacji rui poczynając, aż po nadzór i sposób kierowania nim, a także realizację zaleceń lekarskich i wykorzystanie ewentualnych wyników dodatkowych badań – krwi, wydzieliny pochwowej itd. Odbywa się następnie szczegółowa rozmowa (wywiad) z właścicielem gospodarstwa lub osobą zarządzającą stadem, obejmująca ważne dla oceny sytuacji w rozrodzie kwestie, a to: okresowo oszacowane wskaźniki rozrodu krów i jałówek, takie jak: okres przestoju poporodowego, czas zwłoki, okres międzycieleniowy, indeks zacielenia. Elementami tego wywiadu będą także częstotliwość badania stanu płodności w stadzie, zakres udzielania przez hodowcę pomocy przy porodach, kompletowanie środków

i sprzętów niezbędnych przy wycieleniach, postępowanie z noworodkiem, prawidłowe żywienie podczas zasuszenia i w okresie okołoporodowym, a ponadto specyficzne dla danej obory sprawy.

Analiza i interpretacja

Nieodzwonne jest sporządzenie pisemnego raportu z dokonanej wizytacji stada. Będzie on zawierał wyniki przeprowadzonego rozpoznania stanu rozrodu i ich interpretację oraz wymieniał dalsze kroki mogące poprawić sytuację. Zredagowanie tej drugiej części raportu musi być poprzedzone przeanalizowaniem wspólnie ich przyczyn. Taki tryb stworzy podstawę do ustalenia – możliwych do realizacji w lokalnych warunkach sposobów optymalizacji kierowania rozrodem.

Raport taki otrzymuje także zajmujący się stadem lekarz weterynarii i pracownik organizacji hodowlanej. Zapewnia ona zrzeszonym w niej hodowcom także specjalistyczne usługi w oborze – stosownie do zgłaszanych potrzeb.

Ocena prawidłowości żywienia krów na podstawie wyniku badania obrazu krwi

Poprzez kontrolne badania surowicy krwi zostają wykryte wczesne stany niedoboru składników odżywczych, które wywołują zakłócenia przemiany materii i zakłócenia rozrodu. Jest oczywiste, że prawidłowy bilans tych składników w organizmie ma podstawowe znaczenie dla utrzymania normalnych funkcji fizjologicznych przy nadzwyczaj wzmożonych potrzebach pokarmowych wysoko wydajnej krowy mlecznej. Toteż, unikanie błędów żywieniowych spowodowanych niedoborem składników pokarmowych, soli mineralnych, pierwiastków śladowych i witamin jest zadaniem pierwszoplanowym. Najpewniej można to osiągnąć w oparciu o wyniki badania surowicy krwi. Badania te powinny objąć także krowy zasuszone.

Ta metoda kontroli prawidłowości żywienia krów spełnia swoją rolę, jeżeli badania są robione systematycznie. Zasadą jest wykonywanie ich w trzy tygodnie po każdorazowej zmianie składu dawki paszowej. Próbkę pobraną przez lekarza weterynarii od razu się odwirowuje, a uzyskaną tym sposobem surowicę wysyła do laboratorium badania krwi.

Systematyczne kierowanie rozrodem

Obory mające problemy z rozrodem nie powinny zwlekać z zasięgnięciem specjalistycznej porady. W MASTERRIND GmbH, wymieniony na wstępie zespół usług i doradztwa służy zainteresowanym hodowcom i producentom mleka pomocą w zakresie systemowego nadzoru nad rozrodem poprzez optymalizację całego zespołu środków mających na celu istotną poprawę wyników rozrodu w stadzie. Odbywa się to zarówno poprzez bezpośrednie doradztwo, jak i urządzanie szkoleń oraz udzielanie odpowiedzi na wszelkie, kierowane w tej dziedzinie pytania.

MASTERRIND zorganizował w lutym br. po raz pierwszy jednodniowe warsztaty mające pogłębić wśród praktyków wiedzę o rozrodzie krów mlecznych. W programie znalazły się następujące zagadnienia:

- poprawa płodności poprzez optymalizację żywienia,
- regulowanie okresu międzyocieleniowego w stadzie,
- skracanie czasu zwłoki,
- osiąganie poprawy indeksu zacielenia,
- rozpoznawanie właściwego czasu unasiwienia.

W kolejnych zeszytach czasopisma będącego źródłem niniejszego artykułu ukażą się cztery wygłoszone podczas tych zajęć szkoleniowych referaty. „Wiadomości Zootechniczne” udostępnią je czytelnikom naszego kwartalnika.

Na podstawie:

R. Dehning, H.-J. Schmidt (2008). Fruchtbarkeitsprobleme mit einer gezielten Strategie lösen. MASTERRIND Magazin, Heft 3, Dez. 2008: 60–61, ISSN 1867–2809. © C. Kohlmann Druck & Verlag GmbH, D-37428 Bad Lauterberg.

Adres do korespondencji:

MASTERRIND GmbH,
Osterkrug 20, D-27283 Verden
Faks: ++48 4231 679780
info@masterrind.com

Tłumaczenie i opracowanie: Kazimierz Żukowski